

Vergaderjaar 2010–2011

32 841

Wijziging van de Wet veiligheidsregio's in verband met de oprichting van het Instituut Fysieke Veiligheid en in verband met de volledige regionalisering van de brandweer

Nr. 5

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2011

Hierbij bied ik u de eindrapportage van het onderzoek aan dat in mijn opdracht door een samenwerkingsverband van Cap Gemini en Twijnstra en Gudde is uitgevoerd naar de organisatie en financiering van het brandweeronderwijs¹.

Aanleiding tot dit onderzoek vormde het rapport «Brand, De Punt» van de Onderzoeksraad voor Veiligheid van 7 oktober 2009. In haar reactie van 6 april 2010 op dit rapport (TK 2009–2010, 26 956, nr. 69) heeft de toenmalige staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een onderzoek aangekondigd naar de organisatie en financiering van het brandweeronderwijs. Tevens heeft zij een verkenning aangekondigd naar betere aansluiting tussen het brandweeronderwijs, het reguliere beroeps-onderwijs en het onderwijs van andere veiligheidspartners

De in het rapport brandweeronderwijs geïnventariseerde knelpunten zijn niet nieuw en de afgelopen jaren zijn diverse goede initiatieven ontplooid om de knelpunten op te lossen. Verderop in de brief zal ik dit ook toelichten. Dankzij het rapport is een overzichtelijker beeld van de knelpunten ontstaan, waardoor een integrale resultaatgerichte aanpak mogelijk wordt.

Aanbevelingen rapport

De onderzoekers pleiten er in hun rapport voor dat de werkgevers van het brandweerpersoneel (veiligheidsregio's c.q. gemeenten) zich voor het ontwikkelen, verzorgen en toetsen van het brandweeronderwijs bedienen van één landelijk opererende organisatie. Het ligt volgens hen voor de hand deze taak te beleggen bij het Instituut Fysieke Veiligheid i.o.

Wat betreft de aansluiting op ander onderwijs wijzen de onderzoekers er onder andere op dat elementen van de inrichting van de politieacademie

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

leidend kunnen zijn voor de inrichting van een landelijke brandweeronderwijsorganisatie.

Naar het beroepsonderwijs kan gekeken worden wanneer het gaat om het landelijke systeem van kwaliteitsborging en toezicht.

Op 6 juli heb ik bij de Tweede Kamer een voorstel ingediend tot wijziging van de Wet Veiligheidsregio's, waarmee het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) wordt ingesteld en het al ingezette proces van regionalisering van de brandweer in alle veiligheidsregio's wordt afgerond¹. De aanbevelingen uit het rapport over het brandweeronderwijs onderschrijven de lijn die ik met dit wetsvoorstel heb ingezet. Het IFV moet gaan fungeren als de ondersteuningsorganisatie van en voor de veiligheidsregio's, opdat zij beter in staat worden gesteld hun taken uit te voeren. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen het bestuur van het IFV. Met de inrichting van het IFV krijgen de veiligheidsregio's de mogelijkheid om gezamenlijke taken – bijvoorbeeld op het gebied van het brandweeronderwijs – bij dit instituut te beleggen, waardoor de samenhang binnen en kwaliteitsborging van het brandweeronderwijs wordt bevorderd.

Lopende initiatieven ter versterking van het brandweeronderwijs

De bekwaamheid van het brandweerpersoneel is van essentieel belang voor de eigen veiligheid van het personeel en de veiligheid van de burgers. In de afgelopen jaren zijn daarom diverse goede initiatieven ontplooid ter versterking van het brandweeronderwijs (bekwaam worden en blijven) die ook betrekking hebben op de in het rapport geïnventariseerde knelpunten.

Ik noem hierbij de inhoudelijke aanpassing van de brandweeropleidingen, waarvan het leren in de praktijk (op de werkvloer en in oefencentra) een belangrijk onderdeel is geworden. Het ranggerichte onderwijssysteem is vervangen door een functie- en competentiegericht duaal systeem dat beter voorbereidt en aansluit op de beroepspraktijk. Per brandweerfunctie zijn in de Regeling personeel veiligheidsregio's, die per 1 oktober 2010 in werking is getreden, kerntaken en competenties vastgelegd, waarmee wordt aangesloten bij het reguliere beroepsonderwijs en het politieonderwijs. Tevens gelden de kerntaken en competenties ook als uitgangspunt voor het vakbekwaam blijven (het bijscholen en oefenen). De implementatie van het vernieuwde onderwijs is in de veiligheidsregio's in volle gang.

Met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's per 1 oktober 2010 zijn kennisontwikkeling en -borging op het gebied van de brandweer wettelijke taken van het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid (NIFV) geworden en ik heb hier structureel budget voor beschikbaar gesteld. Het NIFV werkt samen met de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg- en Rampenbestrijding om in het kader van deze nieuwe taak kennis rond bepaalde thema's te verzamelen, uit te diepen en te valideren, opdat deze beschikbaar komt voor het opleiden, examineren, bijscholen en oefenen.

Het Veiligheidsberaad, de VNG en de Raad van Regionaal Commandanten (RRC) hebben in 2010 met mijn financiële steun de Brandweeronderwijsraad (BOR) ingesteld als een onafhankelijk adviesorgaan om de werkgevers van het brandweerpersoneel te adviseren inzake de inrichting en de kwaliteit van het brandweeronderwijs. In de BOR hebben regionaal commandanten zitting alsmede leden vanuit de werknemersorganisaties (CNV/Publieke Zaak, Abva/Kabo, CMHF/Vakvereniging voor Brandweervrijwilligers) en onderwijsorganisaties (HBO-raad, MBO-raad en NIFV). De BOR bereidt thans onder andere adviezen voor over de kwaliteitsborging

¹ Kamerstukken II 2010/2011, 32 841, nr. 2.

binnen het brandweeronderwijs, over de verankering van het vakbekwaam blijven (bijscholen en oefenen) en over de verankering van taken en verantwoordelijkheden binnen het brandweeronderwijs. Deze adviezen komen naar verwachting in december beschikbaar en zijn van groot belang voor de versterking van het brandweeronderwijs.

In het kader van de «Brandweer over morgen» en het optimaliseren van kenniscirculatie werken de Raad van Regionaal Commandanten en het NIFV onder andere samen aan vereenvoudiging van de onderwijsinfrastructuur. Hiertoe wordt een business case voorbereid.

Het Veiligheidsberaad en de VNG werken met mijn financiële steun aan een korte termijnoplossing voor knelpunten bij de ontwikkeling van de les- en leerstof voor een aantal niet-officiersfuncties. Een projectleider is aangesteld. Op basis van een prioritering wordt de les- en leerstof ontwikkeld (de «belangrijkste» functies eerst). Naar verwachting is medio 2012 de les- en leerstof voor alle functies beschikbaar .

Versterkingsplan brandweeronderwijs

Ik acht verdere verbetering van de organisatie en kwaliteitsborging van het brandweeronderwijs van groot belang. Niet alleen met betrekking tot het vakbekwaam worden (opleiden), maar ook tot het vakbekwaam blijven (bijscholen en oefenen). Ik heb daarom de VNG, het Veiligheidsberaad, de RRC, het NIFV en het Nederlands Bureau Brandweerexamens (Nbbe) gevraagd om met mij vóór het einde van het jaar een gezamenlijk versterkingsplan brandweeronderwijs gereed te hebben. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. In dit versterkingsplan brandweeronderwijs zullen de reeds lopende initiatieven ter versterking van het brandweeronderwijs meer in samenhang met elkaar worden gebracht. Waar nodig worden initiatieven opgestart. Zo hecht ik er aan dat er op zo kort mogelijke termijn – in ieder geval dit jaar nog – afspraken worden gemaakt over onder andere de ontwikkeling van les- en leerstof voor de niet-officiersfuncties en het toezicht op het brandweeronderwijs. De BOR kan bij de totstandkoming en uitvoering van dit versterkingsplan met het oog op de kwaliteit en het draagvlak een adviserende rol vervullen.

Ik beoog met dit gezamenlijke versterkingsplan brandweeronderwijs een resultaatgerichte, integrale aanpak, waarbij geen sprake is van vrijblijvendheid. Zodra het versterkingsplan gereed is, zal ik u dit doen toekomen.

De minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten